

— правятъ го случайнитѣ вихрушки, макаръ да сж по-слаби.

А вечеръта, като за проклетия, е тежка и задушна. И самотата още по зловеща.

Баба Тонка обглежда рѣката. Свѣтлинитѣ на влашкия брѣгъ сж малки кандилца, запалени за Богъ да прости.

Кого да прости Богъ? Светцитѣ ли, дето измрѣха по Балкана, или агитѣ, дето клаха? Баба Тонка не се запитва. Тя само се сѣща, че свѣтлинитѣ сж кандилца и донѣкжде се утешава съ тази мисль.

Ще ѝ се да се прибере въ стаята да си почине, но се бои, че подътъ ще заскърца, че вратата ще изпѣшка, че отъ иконостаса ще я погледне Божата майка и ще я осжди:

— Тонке, ти ги научи на комитаджилѣкъ.

— Азъ, — виновно отвърща въ мисльта си старицата и бърза да се оправдае:

— Мигъръ съмъ го правила за богатство, или за слава, или за себе си? За свободата съмъ го правила?

— А кжде е свободата?

— Ще дойде, — почти виква баба Тонка и свива юмруци. — Тѣй да знаятъ: ще дойде! Цѣлъ народъ ще си пролѣе кръвчицата и ще се освободи! Тѣй да знаятъ!

Тя бързо влиза въ кжщи. Намира пипнешкомъ леглото си и лега. Не пали лампата. Защо ѝ е свѣтлина? Да види голитѣ стени и стѣлпенитѣ сѣнки по жлитѣ? Да види очитѣ на Богородица? Не ще! Знае тя какво е направила! Цѣлъ свѣтъ да я осжда — тя си знае истината! И отъ никого не се бои. Мжчи я само съньтъ, че не иде. Очитѣ